

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH W KIELCACH

rok szkolny 2025/2026

WYMAGANIA EDUKACYJNE z uwzględnieniem efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji ujętych w podstawie programowej niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych				
GEOGRAFIA TURYSTYCZNA kształcenie teoretyczne KLASA 4				
TECHNIK ORGANIZACJI TURYSTYKI	Symbol cyfrowy zawodu: 422104	Kwalifikacja II – HGT.08 Obsługa klienta oraz rozliczanie imprez i usług turystycznych	Liczba godzin: 30	Klasa 1: 30 godzin (1 godzina tygodniowo)

LITERATURA:	Barbara Steblik, Lillianna Rzepka, GEOGRAFIA TURYSTYCZNA CZ. 2, wyd. WSiP
--------------------	---

A. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z UWZGLĘDNIENIEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I KRYTERIÓW WERYFIKACJI UJĘTYCH W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z OBOWIĄZKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

Niedostateczny	Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który: <ul style="list-style-type: none"> • nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi przedstawić wyników swojej pracy w formie pisemnej i ustnej, • nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, • notorycznie nie przygotowuje się do lekcji, nie wykonuje ćwiczeń • odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki, • nie przestrzega przepisów bhp i ppoż na zajęciach, • opuszcza zajęcia
Dopuszczający	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: <ul style="list-style-type: none"> • ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej • przestrzega przepisy bhp i ppoż • ma duże luki w wiadomościach i umiejętnościach – wykonuje ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności • na lekcjach jest bierny pracuje opieszale, ćwiczenia wykonuje niestarannie i mało estetycznie, pracuje z grupą lub z pomocą nauczyciela, a mimo to popełnia wiele pomyłek • nie umie dokonać oceny poprawności wykonanych ćwiczeń • nie potrafi wyciągnąć wniosków z wykonanych ćwiczeń

	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo przeprowadza ćwiczenia w początkowej fazie
Dostateczny	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, • wykonuje ćwiczenia z dużymi błędami • przestrzega przepisów bhp i ppoż • samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej • wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, bez opisów • przy wykonywaniu ćwiczeń określonych programem nauczania jest mało samodzielny • pracuje tylko w grupie, jest mało staranny • nie umie określić poprawności wykonanych ćwiczeń
Dobry	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonuje samodzielnie ćwiczenie • przestrzega przepisów bhp i ppoż • opanował wiadomości i umiejętności o umiarkowanym stopniu trudności • poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe ćwiczenia • samodzielnie i higienicznie wykonuje ćwiczenia z poszczególnych działów określonych programem nauczania • popełnia drobne pomyłki przy wykonywaniu ćwiczeń, a estetyka • ćwiczeń jest na poziomie dobrym z pełnym opisem i wnioskami
Bardzo dobry	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega przepisów bhp i ppoż • sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami przewidzianymi programem nauczania • potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w sytuacjach nowych i nietypowych • osiąga minimum wymaganej wydajności • prawidłowo i bardzo sprawnie wykonuje ćwiczenia, pracuje w pełni samodzielnie • sprawnie omawia poszczególne etapy pracy – wyciąga poprawnie wnioski • wykonuje ćwiczenia bardzo starannie, estetycznie, dokładnie, z pełnym opisem i z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pracy • sprawnie przeprowadza analizę poprawności wykonania ćwiczeń • biegłe charakteryzuje wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń
Celujący	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę zawodową, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych • przestrzega przepisów bhp i ppoż • samodzielnie rozwija swoje zainteresowanie • startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach • jego wydajność pracy przekracza ustaloną normę minimalną • uczeń doskonale wykonuje zadania

- wynik w pełni odpowiada warunkom odbioru, sporządza i analizuje wnioski

Dział programu	ocena dopuszczająca Uczeń wie, potrafi:	ocena dostateczna Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	ocena dobra Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	ocena bardzo dobra Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	ocena celująca Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
<p>1. Walory turystyczne wybranych krajów świata.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjność turystyczna wybranych krajów świata 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najbardziej atrakcyjne turystycznie destynacje wybranych krajów świata - wymienia źródła informacji turystycznej wykorzystywane podczas tworzenia baz danych - wymienia walory turystyczne poszczególnych wybranych krajów świata - wymienia walory turystyczne poszczególnych szlaków turystycznych wybranych krajów świata - formułuje prawidłowości dotyczące położenia geograficznego wybranych krajów świata, - potrafi wymienić elementy klimatu wybranych krajów świata - zna sieć hydrograficzną wybranych krajów świata - podaje przykłady uzdrowisk ,ogrodów botanicznych i zoologicznych wybranych krajów świata 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy zagospodarowania turystycznego wybranych destynacji turystycznych wybranych krajów świata - korzysta z map, planów miast, atlasów, przewodników, informatorów turystycznych, witryn internetowych i aplikacji dotyczących walorów turystycznych wybranych krajów świata - opisuje atrakcyjność poszczególnych wybranych krajów świata - opisuje atrakcyjność szlaków turystycznych wybranych krajów świata - określa rolę bazy podstawowej i bazy towarzyszącej w rozwoju turystyki danego wybranego kraju świata - zna i charakteryzuje sieć hydrograficzną wybranych krajów świata - potrafi scharakteryzować elementy klimatu 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najbardziej atrakcyjne turystycznie destynacje wybranych krajów świata - opisuje porty lotnicze i rzeczne, dworce oraz szlaki komunikacyjne - wyszukiwać połączenia komunikacyjne pomiędzy wybranymi miejscowościami - wymienia i charakteryzuje elementy zagospodarowania turystycznego wybranych destynacji turystycznych wybranych krajów świata - porównuje atrakcje turystyczne poszczególnych wybranych krajów świata - porównuje atrakcje turystyczne poszczególnych szlaków turystycznych wybranych krajów świata - potrafi zaprezentować walory krajoznawcze, wypoczynkowe wybranych krajów świata 	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje połączenia komunikacyjne pomiędzy wybranymi miejscowościami w wybranych krajach świata - opisuje i charakteryzuje najbardziej atrakcyjne turystycznie destynacje wybranych krajów świata - opisuje i charakteryzuje porty lotnicze i rzeczne, dworce oraz szlaki komunikacyjne wybranych krajów świata - dokonuje charakterystyki zagospodarowania turystycznego wybranych krajów świata - opisuje i charakteryzuje walory turystyczne wybranych krajów świata - porównuje poszczególne atrakcje turystyczne wybranych krajów świata - posługuje się programami i aplikacjami 	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje połączenia komunikacyjne pomiędzy wybranymi miejscowościami w wybranych krajach świata - dokonuje charakterystyki dostępności komunikacyjnej wybranych krajów świata - potrafi wykorzystać wiedzę o walorach turystycznych wybranych krajów świata podczas programowania oraz realizacji imprez i usług turystycznych, - posiada bardzo dobrą orientację na mapach fizycznych i administracyjnych wybranych krajów świata - odpowiada wyczerpująco na wszystkie pytania, - sprawnie posługuje się terminologią branżową, - sprawnie i samodzielnie wykorzystuje zdobyte wiadomości

	<p>- wymienia przykłady muzeów wybranych krajów świata - potrafi wymienić przykładowe zabytki wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO wybranych krajów świata</p> <p>- rozróżnia elementy zagospodarowania turystycznego wybranych krajów świata</p>	<p>wybranych krajów świata</p> <p>- zna atrakcje turystyczne o charakterze wodnym wybranych krajów świata</p> <p>- charakteryzuje rozmieszczenie uzdrowisk wybranych krajów świata w zależności od warunków naturalnych,</p> <p>- wymienia atrakcyjne budowle wybranych krajów świata wraz z lokalizacją,</p> <p>- określa etnograficzne regiony, zwyczaje i tradycje mieszkańców wybranych krajów świata</p> <p>- zna miejsca kultu religijnego wybranych krajów świata</p> <p>- wymienia różnego rodzaju muzea wybranych krajów świata i podaje ich położenie, charakteryzuje regiony turystyczne wybranych krajów świata oraz potrafi wskazać je na mapach</p> <p>- klasyfikuje formy ochrony środowiska,</p> <p>- wskazuje parki narodowe wybranych krajów świata, określa ich atrakcyjność turystyczną</p> <p>- opisuje walory turystyczne wybranych krajów świata</p> <p>- podaje wybrane walory występujące w wybranych krajach Świata z Listy Światowego Dziedzictwa</p>	<p>- analizuje cechy klimatu wybranych krajów świata od kątem możliwości rozwoju ruchu turystycznego,</p> <p>- definiuje Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO - charakteryzuje obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, Listę Rezerwatów Biosfery i Ramsar wybranych krajów świata</p> <p>- opisuje atrakcyjne turystyczne poszczególne wybranych krajów świata</p> <p>- charakteryzuje atrakcyjne budowle wybranych krajów świata wraz z lokalizacją,</p> <p>- potrafi dopasować atrakcje turystyczne do odpowiednich miast i regionów do wybranych krajów świata</p> <p>określa etnograficzne regiony, zwyczaje i tradycje mieszkańców wybranych krajów świata</p> <p>- charakteryzuje różne szlaki turystyczne wybranych krajów świata</p> <p>- wskazuje parki narodowe wybranych krajów świata i określa ich atrakcyjność turystyczną,</p>	<p>lokalizującymi atrakcje turystyczne wybranych krajów świata</p> <p>- posługuje się programami i aplikacjami internetowymi lokalizującymi elementy zagospodarowania turystycznego w wybranych krajach świata</p>	<p>- bezbłędnie odpowiada na wszystkie pytania, - swobodnie posługuje się językiem branżowym, wykazuje wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania, - posiada wiedzę ze źródeł poza podręcznikowych, - proponuje kreatywne rozwiązania, posiada umiejętności kojarzenia faktów i zjawisk dotyczących wybranych krajów świata</p> <p>- realizuje nowatorskie działania podczas wykonywania zadań zawodowych</p> <p>- sporządza harmonogram realizacji zadania</p>
--	---	--	--	--	--

		<p>UNESCO</p> <ul style="list-style-type: none"> - wytycza trasy imprezy turystycznej na podstawie mapy wybranych krajów świata wytycza trasę wycieczek turystycznych wybranych krajów świata - odpowiada na pytania z pomocą nauczyciela, - posługuje się w niewielkim stopniu językiem branżowym, - zna, ale nie korzysta z żadnych źródeł poza podręcznikowych - wymienia czynniki mające znaczenie w rozwoju turystyki na terenie wybranych krajów świata - rozpoznaje dostępność komunikacyjną wybranych krajów świata 	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiada dobrze na wszystkie pytania poprawnie posługuje się terminologią branżową 		
--	--	---	--	--	--

B. KRYTERIA OCENIANIA WEDŁUG POZIOMU OPANOWANIA PRZEZ UCZNIĄ WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI W STOSUNKU DO WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Ocena	Poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych
NIEDOSTATECZNY	0% – 29%
DOPUSZCZAJĄCY	30% -49%
DOSTATECZNY	50% - 69%
DOBRY	70% - 89%
BARDZO DOBRY	90% - 95%
CELUJĄCY	96% - 100%

C. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów powinno odbywać się zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Ocena osiągnięć edukacyjnych powinna dotyczyć przede wszystkim poziomu opanowania umiejętności określonych efektami kształcenia opisanymi w podstawie programowej kształcenia zawodowego z uwzględnieniem kryteriów weryfikacji. Wszystkie oceny obligatoryjnie są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów może być dokonywana za pomocą:

- obserwacji pracy uczniów podczas wykonywania zadań,
- testów wiedzy,
- testów umiejętności praktycznych,
- ankiety samooceny uczniowskiej.

Sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczących się powinno być dokonywane poprzez ocenę wykonanych ćwiczeń, projektów, ukierunkowaną obserwację czynności wykonywanych przez uczniów.

W trakcie kontroli i oceny osiągnięć uczniów należy zwracać uwagę na praktyczne zastosowanie opanowanej wiedzy i umiejętności, jakość wykonania zadań, posługiwanie się poprawną terminologią.

W końcowej ocenie pracy uczniów należy uwzględniać poprawność i jakość wykonania zadań, wyniki stosowanych osiągnięć testów wiedzy i umiejętności praktycznych oraz stosunek uczniów do wykonywania ćwiczeń, aktywność, zaangażowanie, wytrwałość w wykonywaniu zadań.

Indywidualizacja pracy z uczniem:

Należy każdorazowo dostosować warunki, środki, metody i formy nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Nauczyciel realizujący program działu powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości i potrzeb uczniów,
- planować zadania do wykonania przez uczniów z uwzględnieniem ich zainteresowań,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

Uczeń zdolny otrzymuje:

dodatkowe zadania dostosowane do jego potrzeb i możliwości, adresy stron WWW, które zawierają informacje poszerzające tematykę zajęć.

Ponadto:

Uczniowi zdolnemu można przydzielić rolę asystenta nauczyciela, umożliwić prowadzenie wybranego fragmentu lub całej lekcji oraz motywować do brania udziału w konkursach i olimpiadach.

Uczeń z dysfunkcją – według zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej

D. TRYB UZYSKIWANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań. Ustalamy ocenę przewidywaną (nie tylko niedostateczną) dla każdego ucznia.

*Wymagania do przedmiotu w oparciu o Statut ZSE, program nauczania do zawodu oraz dostępne materiały edukacyjne wydawnictwa Rea oraz WSiP.
Przygotowała Barbara Słusznik